

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Beneficiorvm D. Petri Rebvffi Montispessvlani
Ivrvim Doct. Ac Comitiss, Ivrisqve Pontificii Ordinarii
Professoris Paris. & ibidem in supremo Senatu Causarum
Patroni**

Rebuffi, Pierre

Coloniae, 1610

Formula literum dimissionarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63686](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63686)

decentes. *esp. cler. ibi. & in clem. vlt. de vita & honesta. cler. Boer. in decis. Burdegal. q. 69. super questione.*

De literis dimissoriis.

Interdum tonsura à non suo confertur episcopo iure, vt pote quando ordinatus habet à suo episcopo literas dimissorias, per quas episcopus subdito concedit, eamque dimittit episcopo alieno ordinandum.

2 Et aliquando istæ literæ sunt speciales, vt possit à tali episcopo ordinari, & tunc ab alio ordinatus nõ iuuabitur ordinibus sibi collatis: quia non habet ad hoc concessionem: nam postquam est concessum de vno, de alio est prohibitum. *l. cum prior. ff. de iud. c. nonne. de præsumpt.*

3 Aliquando literæ sunt generales, vt quis possit ordinari à quocunq; antistite, gratiam & communionem sedis Apostolicæ habente, *vt in c. pen. de præscr. vnde si episcopus fuerit excommunicatus, suspensus, interdictus, vel hæreticus, schismaticus, non poterit tonsuræ, vel alios ordines conferre, nec proderit ordinato. c. quod seden. de offi. ord. vbi gl. alia iura adducit, etiam quia ad illum non est dimissus hic ordinatus: ergo sine literis dimissoriis esse censetur.*

4 Vel etiam sunt generales ad quoscunq; ordines, vt omnes ordines, à tali episcopo, vel à quocunq; antistite sumere possit: nam & quâdoq; aliquis sumit tonsuram, vel alios ordines ab alieno episcopo, in dicecesi tamen ordinati, interdum extra dicecesim, de quo inferius dicitur: & ego scripsi in tract. nomi. q. 14. num. 42.

Cautela vt *5* Vnde si quis à non suo episcopo tonsuram sumpserit sine dimissoriis, cautela est, vt impetret literas perinde valere à Papa, vt illa tonsura perinde valeat, ac si data & concessa à suo fuisset episcopo: & hoc antequam alios sumat ordines, & antequam eidem conferatur beneficium: & hoc à Papa, non à pœnitentiariis, qui super hoc dispensare non possunt. *cap. i. in fin. de temp. ord. mand. in 6. quia si initium debile sit, superædificari valde non potest. ca. principis. u. q. 1. egi. ff. de except. rei iud.*

6 Nunc videndum est, quia de dimissoriis agitur, à quo hæ literæ dimissoriæ concedi valeant? Respon. ab episcopo originis, dummodo sit electus & confirmatus, possit licet non consecratus. *capit. cum nullus. de temp. ord. mand. in 6. vbi dicit etiam concedi ab episcopo domicilij, & beneficij, & à vicario generali episcopi, ac à capitulo sede vacante. Ibidem Perus. in c. fin. in fi. eo titul. Inferiores ergo has literas concedere non possunt. d. ca. cum nullus. nisi hoc facerent ex legitima consuetudine. gl. & Doct. ibi, & Ausred. in decis. 450.*

7 Imò superior, scilicet Archiepiscopus iure Metropolitano subditis suffraganeorum tonsuram, vel ordines seu dimissorias concedere non potest; *Perus. & alii in d. c. nullus. quibus cōcedere possunt.*

8 Papa tamen iure suo has concedere Christianis omnibus potest. *cap. i. de temp. ord. lib. 6. ibi nisi à nobis specialem licentiam habeant, quia est generalis episcopus totius mundi. ca. fraternitatem. 71. distin. 8. c. cuncta, per mundum. q. 3. in eo tamen quod contulit beneficium alicui, vel episcopatum, nõ reseruat sibi ordines, saltem de consuetudine Franciæ, quicquid dicant doct. in d. c. cum nullus.*

Formula dimissoriarum literarum.

Videamus quæ debeant hæ literæ dimissoriæ continere, Respon. Primo nomen concedentis, vt dixi in tonsura. & cognomen illius, cui conceduntur, & permissio, quæ sic solet conscribi.

Ioannes, &c. Petr. &c. vt à quocunq; D. Antistite ritè & canonicè promotò gratiam & communionem sanctæ sedis Apostol. obtinent. quem propter hoc adire malueris primam tonsuram accipere, & ad accolytatum ceterosque minores etiam subdiaconat, diaconat. & presbyterat, sacros ordin. statutis à iure temporibus

poribus valeas promoueri, eidem Domino Antistiti conferendi, tibi que ab eodem recipiendi extra tamē ciuitatem & diocesim nostras tenore presentium concedimus, & impartimur facultatem. Datum, &c.

Primo concedit episcopus, vt ab Antistite ritē promotō, ergo si non fuerit promotus secundum iura canonica, vel nullo modo non est episcopus: vnde non potest ordines conferre, nec alia facere, quæ ad episcopum pertinent, etiam cōsuetudine distante: quæ reprobatur *in c. quanto. de consuet.*

*Nomina-
tus à rege
dimisso-
rius non
concedit
nec ordi-
nes.*

*Nomina-
tus à rege
fructus re-
cipiens est
intrusus.*

3 Vnde si fuerit quis à Rege nominatus episcopus, & non fuerit etiā Papa prouisum, non potest dici episcopus. *c. quod sicut de electio.* Ideo literas dimissorias concedere non potest, nec alia quæ ad episcopum pertinent exercere: quod si fecerit, intrusus est, vel si fructus receperit, etiā ex nominantis permissione, quæ non potest iuri canonico derogare, iure priuatus & inhabilis est. *c. auaritie. de elect. lib. 6.* ideo non valebit postea prouisio Papæ illi facta, nisi faciat mentionem, quod fructus in vim folius nominationis receperit, & alios actus fecerit, vt inferius abundantius dicitur.

4 Non tenebitur tamen ordinatus probare episcopum fuisse ritē ordinatum: quia præsumitur, quod fuerit ritē ordinatus, sed qui allegaret illum non fuisse ritē ordinatum, hoc probare debet: quia is qui dicit, probat. *l. ei qui. ff. de probat.* [Gratiam & communionem sanctæ sedis dicitur habere episcopus nō excommunicatus, nec suspensus, nec interdictus. *cap. quod sedem. uncta gloss. de offic. ordi. & cap. pen. de præscrip.* vnde quidam solent hoc in his dimissoriis exprimere.]

*Sacri ordi-
nes in di-
missoriis
exprimen-
di.*

5 Dicit etiam sacros ordines, quia concedendo recipi minores, vel ordines tantum, non intelligeretur concedere de maioribus. *c. n. de temp. ordin.* ideo oportet & sacros exprimere, vt in literis dimissoriis ex-

primi est solitum, ibi etiam subdiaconatus, &c. nam cui conceditur minus, non conceditur maius *per reg. iur.* sed e contrario, & quidam solent etiam inscribere, promoueri valeas, sub tit. talis E. ccl. ne postea ei episcopus providere teneatur. *ca. episcopus. de præb.* [Et episcopus concedens dimissorias tenetur providere, non autem promouens. *ca. si episcopus. de præb. in 6.* nisi in literis dimissoriis dictum fuerit, si ad hoc idoneus, debiteq; intitulus repertus fueris, super quod conscientiam episcopi promouentis in hac parte oneramus, & tunc promouens tenetur inquirere de ætate & de peritia volentis promoueri, ac de titulo & de aliis necessariis, alioqui ipse tenetur.

6 Postea subiungitur in literis dimissoriis statutis temporibus, quia maiores ordines certis temporibus & præstitatis conferri debent. *c. 1. de temp. ord.* nec valet consuetudo in contrarium. *c. 2. ibidem.* Alia dicam inferius in literis de non promouendo: sunt tamen quidam adicientes clausulam, dummodo ætatis & literaturæ sufficientis, aliasque idoneus repertus fuerit: & tunc promouens tenetur illum examinare, & alias de sufficientia inquirere: *c. si episcopus. de præb. in 6. 1. bi. Doct.*

7 Prima verò tonsura quolibet tempore & die cōferri potest, quia in ea tempus non exprimitur. *Hosten. in c. pen. de temp. ordinand.* & hoc seruatur de consuetudine, teste *Agidio de Bellamera, in ca. 3. q. 3. ibid.*

*Tonsura
quolibet
tempore
concedi-
tur.*

8 Idem datur potestas episcopo alieno, tonsuram & ordines conferendi, eo: quia illi est à iure sublata propter iniuriam, quā fecit episcopo, cuius subditum ordinat. *c. 1. & c. cum nullus. de tempo. ordin. lib. 6.* & per rationes superius adductas.

9 Datur etiam subdito facultas recipiendi, quia etiam à iure ei prohibitum erat recipere, & ista sunt correlatiua: quia postquam episcopus alienus non potest dare: ergo non subditus non potest recipere, & quod in vno correlatiuorum statuitur, & in reliquo locum habet. *l. n. & 2. C. de cupres. l. n.* sufficit tamen dare licentiam recipiendi: nam eo ipso ratione annexionis vide-

tur

tur & data facultas conferendi: *ux. inc. 2. de temp. ord. lib. 6. ubi Perus. in 3. not.*

10 Et sic ubi cunq; iura prohibet aliquid fieri in fauorem certae personae, de consensu illius personae hoc fieri poterit, vt hic: & sic tonsura data ab alieno episcopo, de voluntate sui episcopi valet, & sine voluntate & licentia non. *per cap. primum, & per totum, de temp. ord. in 6.*

Dimissoria tonsuram, & ordines praecedere debent, nec valebit rati habitio.
11 Ex quo patet, quod dimissoriae praecedere debent tonsuram, & ordinum collationem: ideo non valet rati habitio episcopi, nec ipse hoc ratum habere potest, sed tantum Papa per litteras perinde valere hoc approbare potest: quia ratum quis habere non potest, quod suo nomine gestum non est, *per regulam ratum, de reg. iur. lib. 6. c. cum quis, de sentent. excomm. eod. lib. cap. 1. de temp. ord. ibidem.*

12 Quod probatur, quia per canones sine dimissoriis irrita est ordinatio. *c. 1. & c. si quis, 71. distin.* ergo postea rata haberi non potest: quod enim in initio vitiosum est, non potest conualescere. *l. quod in initio, ff. de reg. iur. quicquid dicat gl. in d. c. 1. 71. distin. & Probus in d. c. 1. de temp. ord. lib. 6.* dicens prohibitionem non inueniri iure factam: tamen vides contrarium: & *tex. in c. 1. in 9. q. 2. dicit, nec ordinatio rata erit, nec vires vllas habebit: sic consuluit Pet. Paris. consi. 179. stante de fe. Au. col. 1. vol. 2.*

13 Ratio est, quia per hoc pax inter episcopos seruatur, tollitur discordia que nasceretur ex ordinatione alterius. *c. illud, & c. primatus, 71. distin.* & sic tonsura non prodest, tam ratione prohibitionis iuris quam etiam annullantis, etiam quia excommunicati & indigni se faciunt communiter in aliena patria promoueri. *c. 1. de temp. ord. lib. 6. nempe infames loca suae nationis fugere consueuerunt. c. cum de purati, de iud. in 2. gl. c. d. u. c. 19. q. 2.*

14 Nec obstat cap. Salonitanae. 63. dist. quia ibi non probatur, quod per rati habitioem episcopi confirmetur ordinatio: sed ibi episcopus relaxat ex corde iniuriam, quam ordinatus sibi fecerat. probatur ibi: ego autem praeeptioni pietatis eorum obediens, eidem maximo, qui me nesciente

ordinatus est, hoc quod in ordinatione sua me, vel responsum meum praetermittere praesumpsit, ita ex corde relaxaui, ac si me autore fuerit ordinatus.

15 Nec obest, quod iura loquuntur de episcopo ordinante clericum, secus si laicum: quia ille, qui est clericus, est effectus iurisdictionis episcopi: laicus vero stat sub temporali iurisdictione, & non habet episcopum: vt dicit Guido Papae in *decis. 449. laicus*, sed hallucinatur: nam omnes laici in dioecesi permanentes sunt sub iurisdictione spirituali episcopi, & sic habet episcopum: si non haberent episcopum, essent acephali.

16 Et a quo confirmarentur? ac christiana reciperent, & alia spiritualia? Imo episcopus ordinando laicum alterius dioecesis plus delinquit, quam ordinando clericum: quia subtrahit eum, & a iurisdictione corporali, & spirituali, & a plebe eum usurpat. *c. primatus, 71. dist.* sed ordinando clericum tantum a iurisdictione eum spirituali subtrahere nititur: & sic non tantum est delictum: & maius est in fundamento delictum, quam in aliis: quia ubi non stabit fundamentum, non poterit superaedificari, nec alii sumi ordines. *l. egi, de except. rei iud. c. cum Paulus, 1. quaest. 1.* & idem in utroque casu scribit sic de monte Lauduno, in *c. primo, de tempor. ordinan. in 6.* dum textus ibidem dicit clericum. idem est, ait, si de laico, faceret clericum, *infra, eod. cap. ult.* & idem dicit de monte Lauduno, in *d. cap. cum nullus*, cum sit eadem & maior ratio in ordinando laicum: ut dixi superius, & hoc probat Perus. & alii ibidem. [Praeter ea ordinatio dicitur irrita. *cap. illud, 71. dist.* & prohibet Papa, ut nullus cum isto sic promotus dispenseret, in *c. 1. de temp. ord. in 6.* ergo sic promotus est inhabilis, alioqui non requireretur dispensatio. & iste sic promotus non gaudet privilegio clericali in beneficalibus, & ita iudicatum fuit, vt testatur Chassa. in *consuetu. Burgund. in tit. dies iustices, §. 6. glos. font. cruicis.*]

17 Item in *d. cap. primatus, 71. dist.* dicitur, quod episcopus non debet laicum usurpare de plebe aliena: ergo loquitur et-

iam

iam in laico, licet doctor. contrarium asserant, etiam quia ius prohibet episcopo alienum ordinare, alienus est laicus, & sic prohibitus, & illa prohibitio actum nullum facit. *l. non dubium. C. de legib.*

18 Tamen tempore suspensionis episcopi ordinantis poterit clericus ab alieno episcopo ordinari, sicut in laico. *c. 2. ubi Perus. in 2. not. de temp. ordi. lib. 6.* poena tamen non habebit locum in ordinante laicum, ut dicunt doct.

Clerici absque dimissoria quae ab alieno ordinari possunt episcopo.
19 Ideo in uno casu clerici absque licentia proprii episcopi ordinari possunt ab alieno episcopo, si episcopus proprius fuerit suspensus, eo quod alienos ordinaverit, alienus suos ordinare poterit. *cap. 2. de temp. ordi. lib. 6.* sed ipsi ordinati tenebuntur probare episcopi suspensionem per declarationem Metropolitanum; alioquin non crederetur ordinato, per *c. cum secundum leges. de here. lib. 6. doct. in c. cum in iure, de offi. delega.*

20 Etiam in alio casu, quando episcopus habebat à Papa potestatem exercendi pontificalia in qualibet diocesi, tunc ratione privilegii valebit: sed retineas privilegii exemplum, si lapis: alius non creditur tibi.

21 Et sic in hac materia casus sunt faciendi sequente: primus est, quod collatio tonsura facta ab alieno episcopo non prodest, siue collata fuerit in diocesi ordinati, siue extra, dummodo ab alieno episcopo sine consensu proprii episcopi, ut supra conclusum fuit.

Tonsuratus ab alieno episcopo non est idoneus ad beneficium.
22 Unde hic promotus non erit habilis ad beneficia, sicut non haberet tonsuram: *cap. si de cleric. excom. ministr.* quia paria sunt nullam habere tonsuram, & habere inutilem: nam quoties vitiose cautum est, pro non cauto habendum est. *l. quones. ff. qui sacrisda. cogm.*

23 Ideo impetrans beneficium à Papa, & non exprimens se promotum ab alieno episcopo, nulliter impetrat, & subreptitia est illius impetratio: nam si Papa sciisset istam tonsuram nullam, ei beneficium non contulisset, vel saltem non ita de *levi. c. postulasti, in fin. de rescri. Oldra. consi. 215. puncta.*

col. penult. nam hic suspensus est quo ad se, teste Ioan. Andre. in cap. quod translationem, de tempo. ordian. & dom. Gemi. in c. eos, illo titul. in 6.

24 Et suspensus quo ad se, est priuatus omni actu spirituali, tendente ad suspensioni commodum: ut docet Anto. Butri. *in d. c. si de cleric. excom. ministr.* ob id redditur inhabilis ad obtinenda beneficia. *c. cum bono, de cta. & qual.*

25 Secundus casus, ordinatus ab alieno episcopo de sui episcopi voluntate: ritè ordinatus censetur. *c. 1. & per totum de tempo. ordian. lib. 6. vide Paris. in consi. 125. an collatio, in 4. vol.*

26 Quae voluntas praesumitur in dubio propter ordinantis autoritatem. *c. nisi, ubi Panor. nume. 1. de praeb. & Oldra. dic. consi. 215. nu. 9. Guliel. de Monte laudu. in c. 2. de tempo. ordi. lib. 6.*

27 Oportet tamen quod promotus probet istam voluntatem per literas dimissorias patentes. *capit. 1. ibi, per eius episcopi patentes literas, causam rationabilem continentem, quare ipsum nolit, aut nequeat ordinare, eodem titul.* *Causa in dimissoriis non assignatur.*

28 Nota tamen quod licet episcopus in literis dimissoriis teneatur assignare causam, quare non ordinavit illum, quem alieno episcopo dimittit, hodie tamen de consuetudine non vidi episcopos assignare ullam causam, quam consuetudinem puto valere.

29 Tertius casus est, ordinatio sine consensu episcopi facta, rata postea haberi non potest ab episcopo, quia non est suo nomine facta, *cap. cum quis. de sent. excom. lib. 6. &* non proderit ordinato ratihabitio episcopi, siue expressa, siue tacita, sed in hoc Papa requiritur confirmatio, quicquid dicat Philip. & alii *in cap. 1. de tempo. ordian. lib. 6.* ideo literis perinde valere utendum erit. [Et hoc probat *cap. Lugdunensis. q. 2. ubi Papa approbavit illos promotos, licet gl. ibi in cap. 1. contrarium dicat.*]

30 Quartus casus est, quod sicut episcopus beneficii potest ordinare priorem suae diocesis, sic poterit ordinare ipsius soci-

am, quandiu manet focius, & quod iuris est de priore & de socio: hoc expressè dedit Ioan. Andr. in regula cui licet. col. 5. versi. secundo inducitur. de reg. iur. lib. 6. in incertura. nam privilegium personæ respicit familiam, *authent. habita ubi. scripsi. C. ne filius pro patre. cap. licet. de privileg. li. 6. scripsi in scholastico privileg.*

31 Sic licet cum uno socio dicere horas, *cap. quod in re, de penit. & remis. elem. fin. de celebrat. miss. facit l. si communem. ff. quemadmodum. servit. amittat.*

32 Istam opinionem vix probarem, si non haberet focius ille originem ibi, vel domicilium, vel non esset religiosus ibi: ut notat Perus. in d. c. cum nullus. ut ult. not.

33 Alioqui quilibet posset sic facere ordinari aliquem, & postea dicere esse suum focium, & sic auferretur potestas alterius episcopi, quod non est permittendum.

Voluntas episcopi probare licetis debet quo ad dimissionem sine & ordinum.

34 Quintus casus est, quod dimissoriae literæ postquam fieri debent: ergo probatio debet fieri per scripturam. *d. c. 1. & 2. de temp. ordin. lib. 6. & c. extraneo. 7. dist. gloss. in ca. 1. de cens. lib. 6. Alex. consil. 17. videtur, in fin. 7. vol. Felin. in c. super his. col. 9. nu. 12. de accusat. & in summa. 7. distinct. & per totum.*

35 Sextus casus probatio voluntatis seu licentiæ, quoad episcopum conferentem tonsuram in alia diocesi probari per literas, testes vel alio legitimo modo: quia illa potestas non potest sibi concedi, nisi de voluntate alterius episcopi: ergo illius voluntas probari debet per ordinatum, *Chaf. in cons. 20. & n. 9. & seq. nam qui hoc dicit, probare debet. l. ei qui. ff. de prob.*

36 Quod probatur, si in literis episcopi conferentis ordines, inscripta fuerit licentia episcopi, in cuius diocesi celebrat ordines: vel si episcopus, qui confert ordines, dixerit se hoc de licentia & mandato episcopi fecisse: quia non est verisimile, quod hoc fecisset, si episcopus illius diocesis non dedisset licentiam: & quia tunc potuit hæc licentia in actu ordinum intervenire. *Cardi. in c. alberticus. de testib. Felin. in c. licet. col. 12. de re iud. num. 27. [Cepol. in l. signa-*

torius. q. n. ff. de ver. sign. & Purpu. in l. i. nu. 57. ff. de off. eius.]

37 Maxime hæc probatur licentia episcopi, si sigillo episcopi, in cuius diocesi ordines collati sunt, sigillatæ fuerint literæ tonsuræ, & aliæ quia sigillum probat voluntatem. *cap. post cessionem de prob. & in qui diceret contrarium, haberet probare furtivum esse sigillum, vel adulterinum, quod facile probari non posset. c. tertio loco. de prob.*

38 Et sic promotus in aliena diocesi, oportet quod habeat literas dimissorias, promotus verò in sua diocesi, ab alieno episcopo: oportet quod probet episcopum alienum habuisse voluntatem sui episcopi, ad conferendum primam tonsuram, & alios ordines, quod potest probari, ut superius dixi, & aliis literis concessionis, ac aliis legitimis modis.

39 Literæ dimissoriæ concessæ an morte concedentis extinguantur, quod non videbatur: quia gratia perpetua esse debet. *l. falso. C. de divers. rescr. & hæc videtur gratia, etiam quia capitulum sede vacante concedit. cap. cum nullus, de temp. ord. lib. 6.*

40 Contrarium videtur, quia mandatum seu voluntas alicuius morte mandantis finitur. *l. mandatum. C. manda. cap. si gratiosè. de rescrip. lib. 6.* ista est voluntas concedentis, ergo est morte ipsius concedentis extincta: & sic post mortem concedentis non dicitur quis voluntatem habere episcopi: quia morte finita est: nam mors omnia solvit. *§. deinceps. ma. then. de nup. coll. 4.*

41 Quod est verum si non fuerit promotus, sed si fuerit promotus ad tonsuram, & minores ordines cum illius episcopi voluntate, licet postea moriatur episcopus, poterit etiam ad alios promoveri ordines, si nescierit eundem esse mortuum, alioqui novam voluntatem & dimissorias cautius est habere quo ad alios ordines.

42 Nam quoad suscipiendos finita est prima voluntas, cum ista diuidi possint, & quia inferretur iniuria nouo episcopo, si hoc fieret sine voluntate eius. *per d. c. cum null.*

Literæ dimissoriæ an morte concedentis extingantur.

nūllus. *Ult. de temp. ord. li. 6. & posset capitulum ex gratia omnibus concedere etiam inhabilibus, quod esset graue episcopo inuites postea permittit in suo episcopatu celebrare.*

Gratia an per mortē episcopi ex parte.

43 Tamen statuta facta à legato durant post mortem legati, vel post eius discessum. *c. si. de off. leg.* Sic potest dici in concessis à capitulo sede vacante, & hoc docet expressè Ioan. Imol. *in ca. 2. in fin. ne sede vacan.* unde tenendum est, quod gratia ista per mortem episcopi non expiret, quando ab eo est iure concessa, nec etiam si concessa sit à capitulo expirabit finita capituli potestate, quia gesta à capitulo valida sunt, & durant si rectè gesta sunt. *c. his que de maior. & d. c. uno. illo tit. lib. 6. Ancl. in c. 1. in fin. ne sede vacan. Federic. de Sen. conf. 16. capitulum.*

44 Poterit tamen episcopus reuocare ea, quæ nondum sortita sunt effectum. *arg. c. si qua de rebus. 12. q. 2. Pan. in d. c. cum olim. versic. 7. de maior.* quod si non reuocauerit, potestas data remanebit, quod est valdenotandum.

45 Sunt tamen quedam commendatiua litera, quæ dantur presbytero peregrinari volenti, ut ei liceat in aliena dicecesi celebrare, aliàs non poterit. *c. extraneo. & c. seq. 71. dist. 1. de cleric. peregr. scripsi in l. dimissorie. ff. de verb. signif. & formam vide 73. dist. 1. & seq.*

Quot modis beneficia acquirantur.

Iuste & iniuste beneficia acquiruntur.

HIS præmissis adnotandum est. Quot modis beneficia acquirere possimus? Respond. duobus modis, iuste & iniuste: iuste per titulum habilem & canonicum, de quo loquitur regul. 1. *de reg. iur. lib. 6.* ubi beneficium ecclesiasticum sine canonica institutione obtineri non potest, ergo cum canonica institutione iuste obtinetur, iniuste sine canonica institutione, & titulo legitimo, Institutionem verò hic accipimus pro quacunque provisione, ut declarat Pan. &

alii *in c. auctoritate. ac in rub. de inst. post Dis. & alios in d. reg. 1.*

2 Igitur quicumque non habet canonicam provisionem, iniuste acquirat, videlicet si per simoniam fortè usurparit, ut per totum. *tit. de simon. de qua multa scripsi in tit. de electio. derogat. in verb. simoniaco, in Concord. & in addit. ad tract. de simo. Ioan. Naucleri, quem modum sciunt trapetita simoniaca hæresis, ut docet text. in capit. 1. 23. dist.*

3 Vt si permutauit beneficium cum bonis, vel officiis temporalibus, simonia est. *c. si. de reuoc. permui.* Resignans quippe beneficium fratri uxoris, ut ille bonis patris renunciaret in fauorem resignantis beneficium, vel ut maiorem consequeretur dotem, committit simoniam. *Doct. in c. nobis, & per totum, de simo.* licet frequenter fiat à malis & perditis hominibus, sed vxor sic capta parum viuere, vel is qui sic eam duxit & filii sic progeniti quandoq; patris iniquitatem, cum Deus hoc voluerit, portabunt.

Resignans beneficium fratri uxoris, quando simonia committat.

4 Et sic tribus potissimum modis hæc simonia contrahitur, primò à manu, ut si pecunia detur, ut superius dixi, quando aliquid datur, vel suscipitur, & dantem & accipientem pariter damnatio Simonis titur. *inuoluit. c. quos constituit. & c. placuit. 1. q. 1. & per totum tit. de simo.* nam beneficia ecclesiastica sunt Dei dona, quia à Deo fidelibus, & à fidelibus Deo donantur, quæ ab eodem gratis accipiuntur, ideo gratis dari debent. *c. saluator. & c. res ecclesie. 1. q. 3.* & simonia committitur, etiam si aliquod temporale remittitur. *vt in c. veniens. 1. de testibus.*

5 Secundo à munere: munus enim ab obsequio est seruitus indebitè impensa, ut si quis seruiat episcopo sine stipendiis, ut ei pro seruitio conferat beneficium, vel stipendia, quæ eidem famulo debebantur ab episcopo, ipse remittit, ut episcopus eisdem provideat, simonia est. *c. sum nonnulli. 1. q. 1.* & hoc etiam est frequentissimum: quod vtinam esset ignotum, & procul exularet ab episcopis.

Seruitus episcopo ut beneficium ab eo obriueat, simonia est.

6 Non dico tamen quin episcopus pos-